

Tvrtka: Adriatic Tank Terminals d.o.o., Lučka cesta bb, 20 340 Ploče

➤ **Informacije o podlijevanju zakonskim obvezama**

Terminal za dopremu, skladištenje i otpremu tekućih tereta u luci Ploče (zasad su dovršene faze izgradnje I, III, V i VI-VIII, faza IV je u pokusnom radu, a faza IX u izgradnji) i Prekrcajni lučki terminal tekućih tereta (brod-skladište) u vlasništvu operatera Adriatic Tank Terminals d.o.o. (ATT), Lučka cesta bb, 20 340 Ploče, podliježu obvezama propisanim Uredbom o sprječavanju velikih nesreća koje sadrže opasne tvari (NN 44/14, 31/17,45/17).

Prema odredbama čl. 4. st. 1 i čl. 15. st. 1 Uredbe o sprječavanju velikih nesreća koje sadrže opasne tvari (NN 44/14, 31/17, 45/17), u daljnjem tekstu Uredba, utvrđena je obveza izrade Izvješća o sigurnosti za područja postrojenja u kojima je prisutnost opasnih tvari u količinama većim od graničnih količina utvrđenih u Prilogu I. A, dio 1, stupcu 3. Uredbe. Granična količina opasnih tvari iznad koje je operater obavezan izraditi Izvješće o sigurnosti iznosi 25 000 t.

Ukupni trenutni kapacitet oba terminala iznosi 128 000 m³ (~107 500 t), a upravo se gradi dodatnih 66 000 m³ (~55 400 t). Na obje lokacije može se skladištiti ~170 300 t opasnih tvari: ~19 700 t motornog benzina i ~150 600 t dizel goriva, što je definirano stupcem 3 Priloga I.A, dijela 2 - Rbr. 34. Naftni derivati i alternativna goriva (benzini i ligroini, kerozini, plinska ulja-uključujući dizel goriva, teška loživa ulja i alternativna goriva).

Od ukupne količine, na Prekrcajnom lučkom terminalu tekućih tereta (brodu-skladištu) može se uskladištiti ~20 700 t opasnih tvari.

Temeljem članka 122. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), kojim je propisana obveza izrade Izvješća o sigurnosti za područja postrojenja na kojima je utvrđena prisutnost velikih količina opasnih tvari, operater je bio obavezan izraditi Izvješće o sigurnosti.

Člankom 18. Uredbe operater je za nova područja postrojenja i rekonstrukcije postojećih postrojenja dužan ishoditi suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i energetike na Izvješće o sigurnosti prije početka gradnje.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike izdalo je 1. ožujka 2019. godine Suglasnost (Klasa: 351-02/18-57/23, Ur. Broj: 517-03-1-3-2-19-11) na Izvješće o sigurnosti za područje postrojenja Terminal tekućih tereta u Luci Ploče na lokaciji Lučka cesta bb, Ploče, operatera Adriatic Tank Terminals d.o.o. iz Ploča, koje je ovlaštenik izradio u srpnju 2018. godine, a dopunio, prema primjedbama Stručnog vijeća, u siječnju 2019. godine. Izvješće o sigurnosti ažurirano je kako bi se njime obuhvatilo i faze IV

(trenutno u pokusnom radu) i IX (trenutno u izgradnji). Sastavni dio izvješća je i Unutarnji plan. Ova suglasnost objavljena je na internetskoj stranici Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

➤ **Skladišni kapaciteti**

Terminal služi za prijem, skladištenje i otpremu naftnih derivata (motorni benzin i dizelsko gorivo). Doprema tekućih naftnih derivata vrši se tankerima, preko postojećeg tankerskog priveza, biokomponenta se doprema kamionskim cisternama, a aditivi u bačvama i IBC kontejnerima. Otprema naftnih derivata vrši se kamionskim cisternama, vagonima ili brodovima. Kapacitet Terminala za dopremu, skladištenje i otpremu tekućih tereta u luci Ploče:

- Grupa 100:
 - 4 spremnika kapaciteta po 10 000 m³;
 - 2 spremnika kapaciteta po 5 000 m³;
- Grupa 21:
 - 2 spremnika kapaciteta po 30 000 m³;
- Grupa 22 (trenutno u izgradnji):
 - 3 spremnika kapaciteta po 22 000 m³.

Kapacitet Prekrcajnog lučkog terminala tekućih tereta (broda-skladišta):

- 6 spremnika kapaciteta po 3 000 m³.

Na Terminalu za dopremu, skladištenje i otpremu tekućih tereta u luci Ploče izgrađeno je punilište kamionskih cisterni s 3 otoka (donje punjenje, prikupljanje para) koje se trenutno proširuje s dodatna tri otoka. Uz punilište kamionskih cisterni smješteni su sustav za aditiviranje i sustav za umješavanje biokomponente.

Na Prekrcajnom lučkom terminalu tekućih tereta (brodu-skladištu) punjenje kamionskih cisterni (uz mogućnost automatskog aditiviranja) obavlja se na punilištu koje ima 2 otoka, na kojima se istovremeno mogu puniti 4 cisterne.

➤ **Opis opasnih tvari unutar postrojenja**

Kako se na području postrojenja Terminal nalazi ukupno ~170 300 t naftnih derivata (spremnici dizel goriva i spremnici motornog benzina), prema čl. 10. st. 3 Uredbe, operater Adriatic Tank Terminals d.o.o. obavezan je dostaviti ispunjeni obrazac II. B u Registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari, a koji vodi Hrvatska agencija za zaštitu okoliša i prirode. Obavijest o prisutnosti opasnih tvari na području postrojenja dostavljena je Ministarstvu zaštite okoliša i energetike te Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu za potrebe vođenja Registra postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari.

Vrste (naziv) opasnih tvari u postrojenju (prema Prilogu I.A ove Uredbe) prilog I.A dio 2. Kemijski naziv: Naftni derivati i alternativna goriva: (a) benzini i ligroini. Trgovački naziv: motorni benzin.

Kemijski naziv: Naftni derivati i alternativna goriva: (c) plinska ulja (uključujući dizel goriva, loživa ulja za domaćinstva i mješavine plinskih ulja). Trgovački naziv: Eurodizel

Vrsta opasnosti : vatra, eksplozija, oblak toksičnog plina, ispuštanje/emisija opasnih tvari (šteta po okoliš – tlo i voda).

➤ **Informacije o sustavu upravljanja sigurnošću I organizaciji područja postrojenja**

Izvješću o sigurnosti priložen je Unutarnji plan kao zaseban dokument.

Operater je središnjem tijelu državne uprave nadležnom za civilnu zaštitu dostavio Izvješće o sigurnosti, zajedno sa suglasnošću Ministarstva zaštite okoliša i energetike, zbog donošenja Odluke o izradi Vanjskog plana.

Izvješće o sigurnosti sadrži izračune i procjenu rizika od velikih nesreća koji su sastavni dio dokumentacije za ishođenje akata za provedbu prostornih planova prema posebnom propisu. Ovi podaci bit će dostavljeni nositelju izrade prostornog plana ukoliko se područje postrojenja nalazi u području obuhvata izrade istog.

Operater je u srpnju 2016. godine izradio Politiku sprječavanja velikih nesreća.

Operater Adriatic Tank Terminals d.o.o., u skladu s obvezom iz članka 15. stavka 2. Uredbe, Izvješćem o sigurnosti dokazuje da su Politika sprječavanja velikih nesreća i sustav upravljanja sigurnošću za njenu provedbu provedeni u skladu s načelima i zahtjevima navedenima u Prilogu IV. Uredbe. Politika ukazuje na odlučnost u postizanju visokih standarda koji osiguravaju zaštitu zdravlja, objekata i okoliša. Opasnosti od velikih nesreća u postrojenju utvrđene su, poduzimaju se sve mjere (prilikom projektiranja, izgradnje, upotrebe i održavanja) kako bi se one spriječile, a u slučaju potrebe poduzet će se sve potrebne mjere za ograničavanje posljedica takvih nesreća.

Prema članku 16. stavku 1. Uredbe, sastavni dio Izvješća o sigurnosti je Unutarnji plan, koji sadrži sve podatke i informacije iz Priloga V. Uredbe i propisa kojima se uređuje civilna zaštita, zaštita okoliša, zaštita na radu, zaštita zdravlja i zaštita od požara. Na temelju Izvješća o sigurnosti i suglasnosti MZOE, ravnatelj tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite donio je Odluku o izradi Vanjskog plana civilne zaštite od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari za područje postrojenja Terminala.

Područje postrojenja smješteno je u zoni gospodarske namjene (pretežno industrijske, neizgrađene). Pristup lokacijama postrojenja omogućen je lokalnim prometnicama na području luke Ploče. Internim prometnicama omogućen je pristup vatrogasnim vozilima do svih dijelova terminala.

U slučaju velike nesreće na lokaciji južno od predmetnog područja, u zoni domino-efekta, smješteno je Skladište za tekuće terete u luci Ploče operatera Naftni terminali Federacije d.o.o., tako da će u slučaju velike nesreće biti nužno aktivirati Vanjski plan Dubrovačko-neretvanske županije.

Na području Terminala primijenjene su tehničke mjere zaštite prilikom izgradnje postrojenja navedene u poglavlju 5. Izvješća i implementirane su organizacijske mjere sigurnosti na postrojenju, detaljnije obuhvaćene poglavljem Sustav upravljanja sigurnošću.

➤ **SEVESO nadzor**

SEVESO nadzor provjerava Izvješće o sigurnosti i provedbu postojeće Politike sprječavanja velikih nesreća i sustava upravljanja sigurnošću na području postrojenja.

Posljednji nadzor nad područjem postrojenja obavljen je u srpnju 2018. godine. Svi podaci se mogu dobiti na stranicama Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

➤ **Sustav ranog obavješćivanja i uzbunjivanja**

Adriatic Tank Terminals d.o.o. izradio je analizu i procjenu rizika od nastanka velike nesreće u kojima su obrađeni scenariji velikih nesreća: eksplozija i požar, požar, izlivanje nafte bez nastanka požara i prodiranje nafte u tlo, te procijenio vjerojatnosti nastanka najgorih mogućih slučajeva. Scenariji:

- Ispuštanje dizela iz jednog spremnika (10 000 m³, ispuštanje cjelokupne količine medija)/mogući požar;
- Kolaps spremnika eurodizela i mogući nastanak požara (brod-skladište);
- Istjecanje čitave količine benzina iz 1 autocisterne (30 m³) – mogući nastanak požara i eksplozije.
- Istjecanje čitave količine benzina iz 1 spremnika (10 000 m³) – mogući nastanak požara i eksplozije;

Uspostavljene su mjere za sprječavanje posljedica velikih nesreća s posljedicama izvan područja postrojenja, sustav ranog obavješćivanja i uzbunjivanja. Uzbunjivanje se vrši električnom sirenom (koja je povezana sa županijskim centrom 112). Određena je osoba zadužena za pokretanje postupaka u slučaju da se dogodi velika nesreća i za vođenje i koordiniranje akcije zbog ublažavanja posljedica na mjestu nesreće. Određena je odgovorna osoba za povezivanje i suradnju s tijelom zaduženim za Vanjski plan.

Izrađena je Odluka o prijemu priopćenja ŽC 112 te je određen način komunikacije s centrom 112.

U proceduri je opisana i opća shema djelovanja i protoka informacija kod izvanrednog događaja. Izvode se vježbe s operativnim snagama PVP Vizir.

➤ **Organizacija sigurnog rada unutar postrojenja**

Siguran rad postrojenja održava se kroz interne pravilnike, priručnike i upute operatera.

Planiranje za slučaj opasnosti provodi se kroz izradu procjena rizika, procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija; planiranjem vježbi evakuacije i spašavanja i planiranjem vatrogasnih vježbi. Razrađuju se scenariji nesreća i njihovih posljedica na aktivnosti unutar područja postrojenja, na sastavnice okoliša i sigurnost ljudi u neposrednoj blizini i široj okolini. Planiranje za slučaj opasnosti uključuje sve radnike, izvođače radova i posjetitelje; materijalne i ljudske resurse, edukacije i vježbe, evaluaciju stanja i izvještavanje, kako bi se na temelju procjene pristupilo poboljšanju planiranja.

Sukladno zahtjevima članka 7. Uredbe, operater je poduzeo sljedeće mjere kako bi osigurao da nesreće budu spriječene unutar područja postrojenja, da bude spriječen domino-efekta i da nesreće nastale izvan postrojenja ne mogu djelovati na postrojenje na način da ugroze njegovu sigurnost: postrojenje je opremljeno odgovarajućim znakovima upozorenja, alarmom, sirenom i sigurnosnom opremom, uređajima za mjerenje i kontrolu koji su različiti i neovisni o drugim sustavima i zaštićena je sigurnost relevantnih dijelova postrojenja od mogućnosti djelovanja i uplitanja neovlaštenih osoba;

Planom zaštite od požara i tehnoloških eksplozija te Planom evakuacije i spašavanja uređuje se način postupanja vatrogasnih postrojbi i drugih sudionika u akciji gašenja požara i evakuaciji i spašavanju ugroženih osoba i imovine.

Kako bi se nesreće svele na najmanji rizik provode se sljedeće mjere:

- svi djelatnici osposobljeni su za rad na siguran način i početno gašenje požara;
- svi djelatnici pridržavaju se uputa za rukovanje i skladištenje opasnih tvari;
- određen broj djelatnika osposobljen za pružanje prve pomoći;
- zaposlen je stručnjak za zaštitu od požara;
- sustav za gašenje požara održava se u ispravnom stanju;
- ispituju se i mjere uzemljenja u propisanim rokovima;
- osiguran je slobodan pristup za vatrogasna vozila;
- redovito se održavaju vježbe;
- postavljene su oznake zabrane i upozorenja;
- pridržavanje odredbi iz Pravilnika o zaštiti na radu i Pravilnika o zaštiti od požara.

➤ **Vanjski plan**

Vanjski plan koji je sastavljen kako bi se savladali svi učinci nesreće izvan mjesta događaja s preporukom da se u slučaju nesreće postupa prema uputama i zahtjevima interventnih postrojbi i hitnih službi:

<https://ploce.hr/wp-content/uploads/2019/11/2019-11-25-vanjski-plan-spasavanja-ATT.pdf>

Osoba u postrojenju odgovorna za suradnju s jedinicom lokalne i područne (regionalne samouprave):

Stipe Tomašević	Voditelj operativnog sektora
Ivana Franić	Voditeljica odjela zaštite na radu, zaštite okoliša